

ΚΠολΔ 999.3

Δημοσίευση της περιλήψεως του προγράμματος πλειστηριασμού.

Μετά την κατάργηση της επαρχίας ως διοικητικής μονάδας διαιρέσεως της χώρας με το ν. 2593/97, ως πρωτεύουσα «επαρχίας» με την έννοια του άρθρου 999.3 εδ. β' ΚΠολΔ πρέπει να θεωρηθεί το εμπορικό, οικονομικό, πολιτιστικό και ιστορικό κέντρο της περιοχής. Αν δεν εκδίδεται ούτε εκεί εφημερίδα ούτε στο Δήμο του τόπου του πλειστηριασμού, δεν χρειάζεται δημοσίευση σε εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού, αλλά αρκεί τοιχοκόλληση στο γραφείο του Δήμου και κήρυξη στην έδρα αυτού.

Άρειος Πάγος 1775/1999*

(Σύνθεση: Γ.Βελλής, Α.Κατσιφας, Κ.Κωστήρης, Π.Κακκαλής, Ν.Γεωργίλης)

Επειδή με το άρθρο 999 παρ. 3 εδ. β' και ε' ΚΠολΔ όπως ίσχυε πριν από την αντικατάσταση του με το άρθρο 4 παρ. 24 του ν. 2298/1995, ορίζονται μεταξύ άλλων ότι περίληψη του προγράμματος πλειστηριασμού δημοσιεύθηκε σε κύριο φύλλο της καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο ή την κοινότητα όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στην πρωτεύουσα της επαρχίας, όπου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, δέκα πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Αν δεν εκδίδεται καθημερινή εφημερίδα, το πρόγραμμα του πλειστηριασμού ανακοινώνεται δημόσια: α) με τοιχοκόλληση, δεκά πέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό, στο γραφείο του δήμου ή της κοινότητας στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο και β) με κήρυξη από κήρυκα στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας, όπου ο τόπος του πλειστηριασμού και στο συνηθισμένο για τους πλειστηριασμούς τόπο, την προηγούμενη του πλειστηριασμού Τετάρτη, από τις 12.00 το μεσημέρι έως τις 14.00 το απόγευμα. Κατά δε την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, ο πλειστηριασμός, με ποινή ακυρότητας, δεν μπορεί να γίνει χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στην παρ. 1 και στην παρ. 3 εδάφια πρώτο, δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο.

Εξάλλου μετά την κατά διάφορα χρονικά διαστήματα κατάργηση, επαναφορά και τελικά κατάργηση της επαρχίας ως διοικητικής μονάδας διαίρεσης της χώρας με το ν. 2593/1997 ο νομοθέτης ενέμεινε και εξακολούθησε να χρησιμοποιεί στην παρ. 3 εδ. β' του παραπάνω άρθρου 999 ΚΠολΔ τον όρο «επαρχία» με την έννοια της γεωγραφικής περιφέρειας, ως πρωτεύουσα δε της υπό την έννοια αυτή επαρχίας πρέπει να θεωρηθεί

*Αντίθετη ήταν στο ζήτημα αυτό η Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου 2/1999, που επίσης παρατίθεται εδώ, μετά την Αρεοπαγίτικη απόφαση.

όχι η διοικητική (που είναι η πρωτεύουσα του νομού), πράγμα που αν ήθελε ο νομοθέτης θα το όριζε ρητά, αλλά το συγκεκριμένο εμπορικό, οικονομικό, συγκοινωνιακό, πολιτιστικό και ιστορικό κέντρο της περιοχής. Η έννοια αυτή των όρων επαρχία και πρωτεύουσα της επαρχίας συνάδει και με το σκοπό της διάταξης που είναι η μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα του πλειστηριασμού, ώστε να προσέλθουν περισσότεροι υποψήφιοι πλειοδότες και να επιτευχθεί μεγαλύτερο πλειστηρίασμα.

Ο νομοθέτης όπως επιδιώκει την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής δημοσιότητας μεταξύ των ενδιαφερομένων στην περιοχή όπου βρίσκεται το πλειστηριαζόμενο ακίνητο και ο τόπος αυτός είναι κατά πρώτο λόγο ο δήμος ή η κοινότητα όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και κατά δεύτερο, εφόσον στον πρώτο τόπο δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα, η πρωτεύουσα της επαρχίας υπό την προεκτεθείσα έννοια, οπότε αν δεν εκδίδεται και εκεί εφημερίδα γίνεται δημόσια ανακοίνωση στο δήμο ή την κοινότητα όπου το πλειστηριαζόμενο ακίνητο (με τοιχοκόλληση στο δημοτικό ή κοινοτικό γραφείο και με κήρυξη στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας την προηγούμενη του πλειστηριασμού Τετάρτη). Η δημοσίευση σε ημερήσια εφημερίδα πρωτεύουσας άλλης ευρύτερης περιφέρειας (νομού) δεν ανταποκρίνεται στο σκοπό αυτό του νομοθέτη, αφού ακόμη και αν επιτευχθεί μεγαλύτερη δημοσιότητα αυτή θα αφορά πρόσωπα που κατά κανόνα δεν ενδιαφέρονται για πλειστηριασμό που γίνεται σε άλλη περιοχή. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, αφού εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, ακύρωσε την έκθεση πλειστηριασμού ακινήτου κατά παραδοχή της από το άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής των αναιρεσιβλήτων με την αιτιολογία ότι, εφόσον στο Δήμο όπου βρισκόταν το πλειστηριαζόμενο ακίνητο, δεν εκδιδόταν καθημερινή εφημερίδα, η δημοσίευση της περίληψης του προγράμματος του πλειστηριασμού έπρεπε να γίνει στην εφημερίδα που εκδίδεται στην πόλη Χ., στην οποία ως πρωτεύουσα του Νομού Ε., υπάγεται και η επαρχία, και όχι με ανακοίνωση στο Δήμο (με τοιχοκόλληση στο γραφείο τούτου και με κήρυξη στην έδρα του ίδιου Δήμου, όπου το πλειστηριαζόμενο ακίνητο και στο συνηθισμένο για τους πλειστηριασμούς τόπο), όπως έγινε. Έτσι, όμως, το εφετείο παρά το νόμο κήρυξε την ως άνω ακυρότητα, διότι, εφόσον στο Δήμο (όπου το πλειστηριαζόμενο ακίνητο) που είναι ταυτόχρονα και πρωτεύουσα της ομώνυμης Επαρχίας υπό τη προεκτεθείσα έννοια δεν εκδιδόταν ημερήσια εφημερίδα, η δημοσίευση της περίληψης του προγράμματος του πλειστηριασμού έπρεπε να γίνει και συννόμως έγινε, κατά τις παραδοχές του Εφετείου, με ανακοίνωση (τοιχοκόλληση και κήρυξη) στον εν λόγω Δήμο. Πρέπει, λοιπόν, κατά παραδοχή του μόνου από το άρθρο 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ λόγου αναίρεσης, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση, σύμφωνα με το άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ, στο ίδιο Εφετείο που εξέδωσε την αναιρούμενη απόφαση, η σύνθεση του οποίου από άλλους δικαστές είναι δυνατή.

Παρατηρήσεις

I. Η απόφαση του Α΄ Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου αντιμετωπίζει ένα ζήτη-

μα, που παρουσιάζει σημαντικό πρακτικό ενδιαφέρον, δεδομένου ότι συνδέεται άμεσα με τις προϋποθέσεις κύρους του επισπευδόμενου αναγκαστικού πλειστηριασμού, παράλληλα δε προκαλεί τη θεωρητική εμβάθυνση στα θέματα της δημοσιότητας του τελευταίου. Ήδη εκ προοιμίου πρέπει να τονισθεί η σημασία της δημοσιότητας του επισπευδόμενου αναγκαστικού πλειστηριασμού για την προσέλκυση υποψήφιων πλειοδοτών και την αύξηση των πιθανοτήτων επιτεύξεως ενός πλειστηριάσματος, το οποίο θα ανταποκρίνεται κατά το δυνατό στην αξία του εκπλειστηριαζόμενου πράγματος και θα επιτρέπει την ικανοποίηση του δανειστή, που επισπεύδει τη διαδικασία, καθώς και όσων αναγγείλουν εμπρόθεσμα τις απαιτήσεις τους, ενδεχομένως δε την ύπαρξη ενός υπολοίπου, το οποίο θα περιέλθει στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη.

Πρόκειται για τις διατυπώσεις δημοσιότητας, που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 999 § 3 εδ. β' και ε' ΚΠολΔ, όπως αυτές ισχύουν σήμερα, έπειτα από την αντικατάστασή τους με το άρθρο 4 § 24 ν. 2298/1995. Σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις απόσπασμα της κατασχετήριας εκθέσεως, που περιέχει συνοπτική περιγραφή του εκπλειστηριαζόμενου ακινήτου, τον τόπο και το χρόνο του αναγκαστικού πλειστηριασμού, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, το οποίο εκδίδεται στο δήμο, ή στην κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού, ενώ, εάν δεν εκδίδεται η προαναφερθείσα εφημερίδα, η δημοσίευση διενεργείται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην πρωτεύουσα της επαρχίας, στην οποία υπάγεται ο δήμος, ή η κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού. Περαιτέρω, η διάταξη του εδ. ε της § 3 του άρθρου 999 ΚΠολΔ ορίζει, ότι εάν δεν εκδίδεται καθημερινή εφημερίδα και στην πρωτεύουσα της επαρχίας, τότε ακολουθεί δημόσια ανακοίνωση της περιλήψεως της κατασχετήριας εκθέσεως με τοιχοκόλλησή της στο γραφείο του δήμου, ή της κοινότητας του τόπου του πλειστηριασμού, καθώς και με κήρυξη στην έδρα των προαναφερθέντων την προηγούμενη του πλειστηριασμού Τετάρτη.

Η πιο πάνω ρύθμιση ισχύει επίσης κατά την επίσπευση αναγκαστικής εκτελέσεως σύμφωνα με τους όρους του ν.δ. 17.7./13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» σχετικά με τις διατυπώσεις δημοσιότητας του προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού, ενώ αναφέρεται περαιτέρω, ότι η ρύθμιση ήταν σε ισχύ ήδη πριν από την προαναφερθείσα τροποποίηση και κατά την αρχική διατύπωση του άρθρου 999 ΚΠολΔ, όπως αυτό διαμορφώθηκε με το ν.δ. 958/1971.

Διευκρινίζεται, ότι οι διατάξεις, που αναφέρθηκαν πιο πάνω, διέπουν τη δημοσιότητα αναγκαστικών πλειστηριασμών, που διενεργούνται εκτός της περιφέρειας των Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς, δεδομένου ότι σε περίπτωση διενέργειας πλειστηριασμού εντός της περιφέρειας των πιο πάνω πρωτοδικείων επιβάλλεται η δημοσίευση περιλήψεως της κατασχετήριας εκθέσεως, ή του προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του ν.δ. 4114/1960 «περί του Ταμείου Νομικών», όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 § 8 ν. 1653/1986, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αριθμ. 16 ΕισΝΚΠολΔ.

II. Ενώ οι διατάξεις, που αναφέρθηκαν πιο πάνω, περιορίζονται, τουλάχιστον κατά τη γραμματική τους διατύπωση, στην επιβολή της δημοσίευσής αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως, ή περιλήψεως του προγράμματος πλειστηριασμού σε κύριο φύλλο κα-

θημερινής εφημερίδας, η οποία εκδίδεται στο δήμο, ή στην κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού και σε διαφορετική περίπτωση στην πρωτεύουσα της επαρχίας, που υπάγονται οι τελευταίοι, έρχονται τόσο η θεωρία όσο και η νομολογία να διευρύνουν τις απαιτήσεις της δημοσιότητας και να υποστηρίζουν, ότι, εάν δεν εκδίδεται καθημερινή εφημερίδα στην πρωτεύουσα της επαρχίας, τότε η προαναφερθείσα δημοσίευση είναι επιβεβλημένο να γίνει σε καθημερινή εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού.

Η άποψη αυτή υποστηρίχθηκε στο χώρο της θεωρίας από την *Π. Γέσιου-Φαλτσή* (Αναγκαστική Εκτέλεση, ΙΙ, 1983, σ. 207) και τον *Κ. Μπέη* (Έννοια της επαρχίας ως τόπου για τη δημοσίευση περίληψης του προγράμματος πλειστηριασμού ακινήτου (Γνωμοδότηση, Δ 25 (1994), 421 επ., 428, 429, 430) με το κεντρικό τελεολογικό επιχείρημα, ότι η διεύρυνση των διατυπώσεων δημοσιότητας του επικείμενου αναγκαστικού πλειστηριασμού αυξάνει τις πιθανότητες εμφανίσεως ενός ικανού αριθμού πλειοδοτών, ο ανταγωνισμός των οποίων θα καταστήσει δυνατή την επίτευξη του κατά το δυνατό υψηλότερου πλειστηριασμού.

Η νομολογία δεν είχε πάρει σαφή θέση για μεγάλο χρονικό διάστημα παρά το γεγονός, ότι η απόφαση 3761/1977 του Εφετείου Αθηνών (ΕλλΔνη 18 (1977), 368) κάνει λόγο για δημοσίευση περιλήψεως του προγράμματος πλειστηριασμού σε φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού, στον οποίο υπάγεται η κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού. Μπορεί επίσης να αναφερθεί, ότι οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου 141/1979 (ΝοΒ 27, 1098) και 1446/1998 (αδημοσίευτη) θεωρούν την τοιχοκόλληση της περιλήψεως του προγράμματος πλειστηριασμού, καθώς και την κήρυξη της διενέργειας του τελευταίου ως διατυπώσεις δημοσιότητας, που εφαρμόζονται επικουρικά, εάν δεν εκδίδεται καθημερινή εφημερίδα ούτε στην έδρα του δήμου, ή της κοινότητας του τόπου πλειστηριασμού, ούτε στην πρωτεύουσα της επαρχίας, που υπάγονται οι τελευταίοι, χωρίς όμως να υπεισέρχονται ειδικότερα στο πρόβλημα.

Πρόσφατα εκδόθηκαν ωστόσο η απόφαση 374/1994 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κώ (Δ 25 (1994) 1102), καθώς και η απόφαση 10/1999 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Σερρών (Δ 30 (1999), 1172), οι οποίες με σαφήνεια διατυπώνουν την άποψη, ότι ως πρωτεύουσα της επαρχίας, στην οποία υπάγεται ο δήμος, ή η κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού, θεωρείται η πρωτεύουσα της αμέσως ευρύτερης περιοχής, στην οποία εντάσσεται διοικητικά, οικονομικά και κοινωνικά ο δήμος, ή η κοινότητα, δηλαδή η πρωτεύουσα του νομού, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η προσέλκυση περισσότερων υποψήφιων πλειοδοτών.

Η εμπέδωση της πιο πάνω απόψεως κυρίως σε νομολογιακό επίπεδο δέχεται σοβαρό πλήγμα με την έκδοση της σχολιαζόμενης αποφάσεως, η οποία τονίζει, ότι οι διατάξεις του άρθρου 999 § 3 εδ. β και ε ΚΠολΔ επιδιώκουν την κατοχύρωση δημοσιότητας στον τόπο του πλειστηριασμού, έτσι ώστε, εάν δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα ούτε στο δήμο, ή στην κοινότητα του τόπου του πλειστηριασμού, ούτε στην πρωτεύουσα της επαρχίας, που υπάγονται οι τελευταίοι, με συνέπεια να μην είναι δυνατή η εφαρμογή του εδαφίου β της § 3 του άρθρου 999 ΚΠολΔ, τότε λειτουργεί η επικουρική διάταξη του εδαφίου ε της § 3 του ίδιου άρθρου, που προβλέπει δημοσιότητα δια της οδού της τοιχοκολλήσεως στο γραφείο του δήμου ή της κοινότητας, καθώς και της δημόσιας κηρύξεως την προηγούμενη Τετάρτη του αναγκαστικού πλειστηριασμού.

III. Είναι ενδιαφέρον να εξετασθεί η ορθότητα των δύο αντιτιθέμενων απόψεων στη βάση της τεολογικής και συστηματικής ερμηνείας των διατάξεων του ΚΠολΔ, που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν δημοσιότητα για τον επικείμενο αναγκαστικό πλειστηριασμό. Παράλληλα θα διερευνηθεί η βούληση του ιστορικού νομοθέτη σε συσχετισμό με την εξέλιξη της έννοιας της επαρχίας ως μονάδας της διοικητικής διαιρέσεως της χώρας.

1. Μπορεί να αναφερθεί, ότι η επαρχία θεσπίσθηκε κατά πρώτο ως διοικητική ενότητα του ελληνικού κράτους με το β.δ. της 3/6.4.1833 «περί της διαιρέσεως του Βασιλείου και της διοικήσεώς του» και αποτέλεσε θεμελιώδη μονάδα της διοικητικής διαιρέσεως του κράτους για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρις ότου καταργηθεί με το άρθρο 2 § 2 ν.δ. 532/1970, το οποίο όρισε, ότι : «άπασαι αι εν τη περιφερεία του νομού πολιτικά διοικητικά υπηρεσίαι νομαρχιακού επιπέδου... αποτελούν εφ εξής υπηρεσίας της νομαρχίας...» (βλ. *Μπέη*, Δ 25 (1994), 422/423). Ωστόσο η διάταξη του άρθρου 1 ν. 108/1975, καθώς επίσης και εκείνη του άρθρου 1 ν. 1416/1984 προϋποθέτουν τη συνέχιση της υπάρξεως της έννοιας της επαρχίας ως μονάδας διοικητικής διαιρέσεως ορισμένων νησιωτικών περιοχών, καθώς και του νομού Έβρου. Τελικά η επαρχία καταργείται ως διοικητική μονάδα από 1.1.1999 με το άρθρο 19 § 1 εδ. 1 ν. 2539/1997.

Η Πολιτική Δικονομία του 1834 όριζε στο άρθρο 968 εδ. 3, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ν. 1139/1938, ότι το πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού γνωστοποιείται «δια δημοσιεύσεως περιλήψεως του προγράμματος εν κυρίω φύλλω εφημερίδος, εκδιδομένης εν τω δήμω ή, ελλείψει, εν τη πρωτεύουση της επαρχίας, ή του νομού ή, τοιούτων μη υπαρχουσών, εν κυρίω φύλλω... εφημερίδος ημερησίας εκδιδομένης εν Αθήναις...». Είναι προφανές, ότι ο δικονομικός νομοθέτης του προϊσχύσαντος δικαίου επεδίωκε την κατοχύρωση της κατά το δυνατό ευρύτερης δημοσιότητας πέρα από την στενή περιφέρεια του τόπου του αναγκαστικού πλειστηριασμού, αφού σε περίπτωση, που δεν κυκλοφορούσε εφημερίδα στην πρωτεύουσα της επαρχίας, επέβαλε τη διενέργεια δημοσιεύσεων σε φύλλο ημερήσιας εφημερίδας, που κυκλοφορούσε στην πρωτεύουσα του νομού, ή ακόμα και στην Αθήνα.

Αντίθετα κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ΚΠολΔ ο εισηγητής των διατάξεων του δικαίου της αναγκαστικής εκτελέσεως *Ε. Μικελάκης* όριζε στο άρθρο 91 § 2 του προσχεδίου του (ΣχΠολΔ, VIII, 1959, σ. 87), ότι σε περίπτωση που επισπεύδεται αναγκαστικός πλειστηριασμός ακινήτου και παράλληλα δεν εκδίδεται εφημερίδα στο δήμο ή στην κοινότητα, που πρόκειται να διεξαχθεί ο πλειστηριασμός, τότε «το πρόγραμμα ανακοινούται δημόσια δια κηρύξεως κήρυκος εν τη πρωτεύουση του δήμου, ή τη έδρα της κοινότητος». Κατά τη συζήτηση των διατάξεων στη συντακτική επιτροπή προτάθηκε από τους *Σακκέτα* και *Μικελάκη* η διεύρυνση των διατυπώσεων δημοσιότητας με τη δημοσίευση του προγράμματος πλειστηριασμού σε εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού (πρβλ. ΣχΠολΔ VIII, 1959, σ. 161), η πρόταση αυτή δεν έγινε ωστόσο δεκτή. Η αναθεωρητική επιτροπή δεν τροποποίησε στο συγκεκριμένο ζήτημα τις επιλογές της συντακτικής επιτροπής και έτσι η διάταξη του άρθρου 1063 § 2 ΚΠολΔ/1967 περιορίζει τη δημοσιότητα του προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού στα όρια του δήμου, ή της κοινότητας, που πρόκειται να διεξαχθεί ο πλειστηριασμός. Μπορεί να υποστηριχθεί, ότι ο νομοθέτης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας επιθυμεί την κατοχύρωση τοπικής δημοσιότητας του αναγκαστικού πλειστηριασμού, η οποία περιορίζεται στα όρια του δήμου, ή της κοινότητας διενέρ-

γείας του, δεδομένου μάλιστα ότι δεν κάνει καμία αναφορά σε δημοσίευση περιλήψεως του προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού σε εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στην πρωτεύουσα της αμέσως ευρύτερης διοικητικής ενότητας, της επαρχίας.

Ακολουθούν οι συντάκτες του ν.δ. 958/1971, οι οποίοι, μεταξύ των άλλων, τροποποιούν και τη διάταξη του άρθρου 1063 § 2 ΚΠολΔ/1967 για να διατυπώσουν πλέον εκείνη του άρθρου 999 § 2 ΚΠολΔ, η οποία ωστόσο δεν απομακρύνεται από την κεντρική επιδίωξη της προηγούμενης για την εμπέδωση τοπικής δημοσιότητας, αφού ορίζει, ότι εάν δεν κυκλοφορεί καθημερινή εφημερίδα στο δήμο, ή στην κοινότητα του πλειστηριασμού, καθώς και στην πρωτεύουσα της επαρχίας, τότε η περίληψη του προγράμματος πλειστηριασμού δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση και κήρυξη στον τόπο της διενέργειάς του. Πρέπει να αναφερθεί, ότι οι συντάκτες του ν.δ. 958/1971 διευρύνουν τα όρια της δημοσιότητας και κάνουν λόγο για δημοσίευση της περιλήψεως του προγράμματος σε εφημερίδα της πρωτεύουσας της επαρχίας, παρά το γεγονός, ότι η τελευταία είχε ήδη καταργηθεί ως διοικητική ενότητα με το άρθρο 2 § 2 ν.δ. 532/1970. Ενδέχεται λοιπόν να αγνοούσαν την κατάργηση αυτή (πρβλ. επίσης *Μπέη*, Δ 25 (1994), 426), η επάνοδός τους ωστόσο σε διατυπώσεις δημοσιότητας, που εστιάζονται στον τόπο του αναγκαστικού πλειστηριασμού σε περίπτωση ανυπαρξίας καθημερινής εφημερίδας και στην πρωτεύουσα της επαρχίας, καταδεικνύει την πρόθεσή τους να κατοχυρώσουν την τοπική δημοσιότητα του αναγκαστικού πλειστηριασμού.

2. Εάν κάποιος προχωρήσει πέρα από τις προθέσεις του ιστορικού νομοθέτη και διερευνήσει την τεολογία των διατάξεων του άρθρου 999 § 3 εδ. β' και ε' ΚΠολΔ, όπως αυτές εντάσσονται στο ευρύτερο κανονιστικό σύστημα, το οποίο διέπει τις διατυπώσεις δημοσιότητας, στις οποίες υπόκειται ο αναγκαστικός πλειστηριασμός ακινήτων, διαπιστώνει, ότι αυτές αποσκοπούν στην προσέλκυση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού υποψήφιων πλειοδοτών, ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες επιτεύξεως ενός υψηλού πλειστηριασματος (πρβλ. επίσης ΕφΑθ 235/1985, Δ 16 (1985), 638, 547/1986, ΑρχΝ 38, 443, Μον ΠρΚώ 374/1994, Δ 25 (1994), 1102, ΜονΠρΣερ 10/1999, Δ 30 (1999), 1172), το οποίο θα ανταποκρίνεται στην αξία του εκπλειστηριαζομένου ακινήτου και θα επιτρέπει την ικανοποίηση του επισπεύδοντα και των αναγγεληθέντων δανειστών, ενδεχομένως δε την περιέλευση ενός υπολοίπου στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη. Είναι προφανές, ότι επιδιώκεται η κατά το δυνατό πληρέστερη δημοσιότητα, ωστόσο αυτή περιορίζεται στον τόπο του αναγκαστικού πλειστηριασμού. Έτσι, εάν κυκλοφορεί καθημερινή εφημερίδα στην περιφέρεια του δήμου, ή της κοινότητας του αναγκαστικού πλειστηριασμού, οι προϋποθέσεις δημοσιότητας ικανοποιούνται απόλυτα με τη δημοσίευση αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως σε κύριο φύλλο της, η δε δημοσίευση σε καθημερινή εφημερίδα, που κυκλοφορεί στην πρωτεύουσα της επαρχίας, λειτουργεί επικουρικά σε σχέση με την προηγούμενη δημοσίευση. Η διεύρυνση της περιφέρειας, στην οποία θα λάβει χώρα η δημοσιότητα του αναγκαστικού πλειστηριασμού, προϋποθέτει αδυναμία πραγματώσεώς της στον τόπο του πλειστηριασμού, σε καμία δε περίπτωση δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα όρια της παλαιάς διοικητικής ενότητας της επαρχίας. Μάλιστα, εάν θεωρηθεί, ότι έπειτα από την κατάργηση της επαρχίας ως διοικητικής ενότητας, δεν είναι δυνατό αυτή να αποτελεί στοιχείο της διατάξεως του άρθρου 999 § 3 εδ. β' ΚΠολΔ, τότε πρέπει να γίνει δεκτό, ότι η τελευταία διάταξη αναφέρεται στην ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια, που περικλείει το δήμο, ή την

κοινότητα του πλειστηριασμού, ωστόσο όμως δεν ταυτίζεται με το νομό, αφού η έννοια του τελευταίου διακρινόταν πάντοτε τόσο νομικά, όσο και γεωγραφικά από την επαρχία. Έτσι, υφίστανται σαφείς διαχωριστικές γραμμές μεταξύ νομού και επαρχίας.

Είναι επίσης, χαρακτηριστικό, ότι η διάταξη του άρθρου 999 § 3 εδ. ε ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται σε περίπτωση μη υπάρξεως καθημερινής εφημερίδας στην πρωτεύουσα της επαρχίας, επανέρχεται σε μορφές δημοσιότητας, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τα όρια του τόπου του πλειστηριασμού, αφού επιβάλλει τη δημόσια ανακοίνωση της περιλήψεως της κατασχετήριας εκθέσεως με τοιχοκόλληση και με κήρυξη στην έδρα του δήμου, ή της κοινότητας του πλειστηριασμού.

Είναι λοιπόν δυνατό να υποστηριχθεί, ότι οι διατάξεις, που εξετάζουμε, είναι σαφώς προσανατολισμένες προς την εμπέδωση δημοσιότητας, που εστιάζεται στον τόπο του αναγκαστικού πλειστηριασμού, σε καμμία δε περίπτωση δεν υπερβαίνει τα όρια της επαρχίας, πλέον σήμερα ως γεωγραφικής ενότητας, στην οποία ανήκει ο δήμος, ή η κοινότητα του πλειστηριασμού. Εάν οι διατάξεις αυτές αποσκοπούσαν στην κατοχύρωση ευρείας δημοσιότητας σε επίπεδο νομού, τότε θα επέβαλαν ευθύς εξαρχής στον επισπεύδοντα δανειστή το βάρος της διενέργειας δημοσιεύσεων σε εφημερίδες, που κυκλοφορούν όχι μόνο στον τόπο του πλειστηριασμού, αλλά και στην πρωτεύουσα του νομού. Εξάλλου, η άποψη που υποστηρίζει την ανάγκη δημοσιεύσεως αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως σε φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που κυκλοφορεί στην πρωτεύουσα του νομού, εάν δεν κυκλοφορεί τέτοια στην πρωτεύουσα της επαρχίας, δημιουργεί μια σχέση επικουρικότητας μεταξύ της τοπικής και της ευρύτερης δημοσιότητας του αναγκαστικού πλειστηριασμού, η οποία ακυρώνει την λειτουργία της τελευταίας, αφού δεν τίθεται θέμα επιδιώξεώς της, όταν είναι δυνατή η κατοχύρωση της πρώτης. Εάν η εμπέδωση μιας ευρείας δημοσιότητας του αναγκαστικού πλειστηριασμού στα όρια του νομού εντασσόταν στην τελολογία των διατάξεων που εξετάζουμε, δεν θα βρισκόταν σε επικουρική σύνδεση με την τοπική δημοσιότητα, αλλά θα είχε επιβληθεί σωρευτικά με την κατοχύρωση της τελευταίας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί, ότι η ευρεία δημοσιότητα του αναγκαστικού πλειστηριασμού δεν είναι άγνωστη στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτελέσεως του ΚΠολΔ, μόνο που πραγματώνεται όχι από τις προαναφερθείσες διατάξεις, αλλά από τη διάταξη του άρθρου 954 § 4 εδ. β ΚΠολΔ, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα να διαταχθούν πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας (πρβλ. και τις σχετικές αναφορές των *Γ. Ράμμον* και *Γ. Οικονομόπουλου*, που εμπεριέχονται στα πρακτικά της συντακτικής επιτροπής του ΚΠολΔ (ΣχΠολΔ, VIII, 160/161, καθώς όμως και *Μπέη*, Δ 25 (1994), 426). Εάν λοιπόν εκπλειστηριάζεται κάποιο ακίνητο περιουσιακό στοιχείο, η εμπορική αξία του οποίου καθιστά απαραίτητη τη συμμετοχή πλειοδοτών με μεγάλη οικονομική επιφάνεια, οι οποίοι δεν πιθανολογείται, ότι θα ανευρεθούν στα ενδεχομένως στενά, όχι τόσο γεωγραφικά, αλλά κυρίως οικονομικά, όρια του δήμου, ή της κοινότητας του πλειστηριασμού, ή ακόμα και της επαρχίας, που ανήκουν οι τελευταίοι, τότε ο καθού η εκτέλεση, αλλά και όποιος άλλος θεμελιώνει σχετικό έννομο συμφέρον (δανειστής, που έχει αναγγείλει την απαίτησή του), έχει σύμφωνα με τη διάταξη που προαναφέρθηκε, δυνατότητα να ζητήσει από το κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ αρμόδιο δικαστήριο, που δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να διατάξει τη διενέργεια πρόσθετων δημοσιεύσεων σε σχέση με εκείνες, που προβλέπουν οι διατάξεις του άρ-

θρου 999 § 3 εδ. β και ε ΚΠολΔ. Το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα, εάν το κρίνει απαραίτητο για την εμπέδωση μιας ευρείας δημοσιότητας του αναγκαστικού πλειστηριασμού, να διατάξει τη δημοσίευση αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως όχι μόνο σε εφημερίδες της έδρας του νομού, στον οποίο πρόκειται να διεξαχθεί ο αναγκαστικός πλειστηριασμός, αλλά και σε φύλλα εφημερίδων της πρωτεύουσας του κράτους.

Έπειτα από όσα αναφέρθηκαν, μπορεί να διατυπωθεί το συμπέρασμα, ότι, όπως ορθά διαπιστώνει η τελευταία απόφαση του δικαστηρίου του Αρείου Πάγου, στην οποία αναφέρονται οι παρατηρήσεις αυτές, οι διατάξεις του άρθρου 999 § 3 εδ. β και ε ΚΠολΔ κατοχυρώνουν την τοπική δημοσιότητα του αναγκαστικού πλειστηριασμού, έτσι ώστε, εάν δεν είναι δυνατό να γίνει δημοσίευση σε φύλλο καθημερινής εφημερίδας ούτε στο δήμο, ή στην κοινότητα του πλειστηριασμού, ούτε στην πρωτεύουσα της επαρχίας κατά το εδάφιο β της § 3 του άρθρου 999 ΚΠολΔ, τότε οι διατυπώσεις δημοσιότητας περιορίζονται σε τοιχοκόλληση και σε κήρυξη στον τόπο του πλειστηριασμού κατά το εδάφιο ε της προαναφερθείσας διατάξεως, χωρίς να απαιτείται προηγουμένως να γίνει προσπάθεια δημοσιεύσεως αποσπάσματος της κατασχετήριας εκθέσεως σε εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού.

Δημήτριος Α. Τσικρικάς
Δ.Ν. Ειδικός Επιστήμονας
στο Τμήμα Νομικής του
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓνωμΕισΑΠ 2/1999 (Β. Ξενικάκης) *

Προς την Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας

Σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 404/28.12.1998 εγγράφου σας, με το οποίο μας ζητάτε να γνωμοδοτήσουμε επί του αναφερομένου σ' αυτό θέματος, σας γνωρίζουμε ότι η γνώμη μας στο ερώτημα που μας διατυπώνετε με το έγγραφό σας αυτό, είναι η ακόλουθη:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 960 και 999 ΚΠολΔ, όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 4 §§ 11 και 24 του ν. 2298/95, τόσο επί πλειστηρια-

* Αντίθετη ήταν στο ζήτημα αυτό η παρατιθέμενη γνωμοδότηση. Το έγγραφο ερώτημα της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών είχε ως εξής:

«Αξιότιμε κ. Εισαγγελέα,

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 του Ν. 2539/1997 για τη Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. «Οι επαρχίες ως μονάδες της διοικητικής διαίρεσης της χώρας καταργούνται από 1^{ης} Ιανουαρίου 1999».

Σύμφωνα με διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρα 960 παρ. 1 και 999 παρ. 3 εδάφ. «β») προβλέπονται δημοσιεύσεις σχετικές με την αναγκαστική εκτέλεση σε εφημερίδες των πρωτεύουσών των από 1.1.1999 καταργουμένων επαρχιών.

Μετά την κατά τα παραπάνω κατάργηση των επαρχιών ως μονάδων διοικητικής διαίρεσης της χώ-